SANAL OĞDEK

HAFTALIK GEBERİK DERGİ 5 ŞUBAT 1999 YIL: 1 SAYI: 5 FİYATI: (KDV'Lİ) 200 BİN LİRA

HAFTALIK MİZAH DERGİSİ

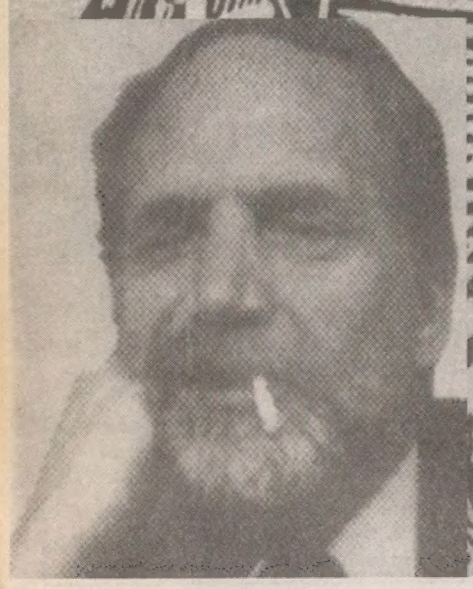

AYSBERG SOLDAAA..

Bu

'te;

hangisi... *ciddi haber*
SAYFA: 3

küçük İskender
SAYFA: 4

Gandhi ve şarkılar...
SAYFA: 5

Sezai Sarıoğlu; Evet, isyan
SAYFA: 6

sendelemeler
SAYFA: 7

yarım düzine...
SAYFA: 8

UÇ'ta olmak
SAYFA: 9

Ersin Karabulut çizdi
Her şey zincirleme birbirine bağlı
SAYFA: 10

Ahmet Eken;
"sorumluluk ağır!.."
SAYFA: 11

Adnan Özdemir;
Milletvekili öldürün!
SAYFA: 12

Yüksel Işık;
Bağır bağır bağırıyorum...
SAYFA: 13

Nilüfer Aydan
O hep romantikti
SAYFA: 14

Tolga Çandar;
Nerelisin hemşerim
SAYFA: 15

kara göründü / kara göründüüü

-Biz UFO MUFO görmedük. Uyiik burda.
Yer yerinden oynuyor Samsun'da... Havada UFO'lar cirit atıyor. Yerde vatandaşlarda ilginç düşünceler; **"Bu UFO oraya inemez aaabi. Orası engebeli. Arazi uygun diil."** Öyleyse rahatız. Yer uygun diiilmiş. UFO engebeli araziye inemezmiş. Doğrudur inemez. UFO'nun görüldüğü andan itibaren halkı telaşlandırdığı gerçek. Ama bizimkilerin UFO'ya kıçını dönmüşlüğüyle bayiilerin ÖRDEK'e çektikleri muamele arasında derinden bir rabıta var gibi. Hemen aktaralım. Şimdi; dağıtım denen iş biliyorsunuz dağıtım şirketleri tarafından yapılıyor. Onlar nereye ne kadar dağıtacaklar, hangi bölgeye ne kadar gönderecekler, canım dergiyi diyorum, biliyorlar. Ancak baayiler bu dergiyi diğer bacak ve göğüs dekoltesinin arasına sıkıştıracaklarını bilmiyor. Sunmak apayrı bi şey. Mesela şöyle sunabiliyorlar; "Geldi ama kalmadı!" Yalan. Geliyor ama götüboklu bi dergi için şimdi kim eğilecek kim çıkaracak para üstü verecek... "Siz de çok renksizsiniz be aaabi!" Bi yalan daha. Namazda gözü olmayanın ezanda gözü olmazmış. Soru şu; "Ördek var mı?" Cevap da şu; "Haaa Ördek mi? O dergi iki hafta önce kapandı!" Bu dialog ikinci sayımız bayilere ulaştığı anda Galatasaray Postanesi'nin karşısındaki bayi ile aramızda geçti.

Beşinci haftaya ulaşmışız. Yağmur demeden kar demeden dere tepe gitmişiz... Biliyoruz. Gittiğimiz yol **"bir arpa boyu"** gibi. Masal gibi. Gitmesek olmaz gibi. Hissiyatın ölçüsü yok. Yine bi sürü arayan soran, yazı gönderen, "hah şimdi oturdu", "olacak olacak" diyen... **Gittikçe çoğalıyoruz. Düş, insanın rüyalarından bir kez ricat etmeye görsün. Nerede bir kez daha başka bir insan rüyaya yatsa başına üşüşür zamansız sevdalar.** Ördek'te bizim için öyle. Ne zamansız? Hazırlık mı? İnsan aşka nasıl hazırlanır? Sevdaya engel olanın dünyada yeri olmazmış... Şimdi bayilerin hali bizim sevdamıza engel olmak gibi bir şey. Kızgınız ve de kırgınız... Daltarak karikatürlerimiz yok, sulu zırtlak çizimlerimiz de. Kupon mupon hakgetire. Promosyon dergisi de değiliz. Geriye bir tek gazeteciliğin -ya da dergiciliğin- derin hissiyatı kalıyor; **"hissetmek ve duyurmak"..** Yani duyduğun ve gördüğün şeylerin başkaları tarafından da görülmesini ve duyulmasını sağlamak...
Eee n'oolcak soona? Sorunun kendisi de cevabı da problemli; "Elinin körü olacak." Elin körü de bize gelmez. Bu nedenle böyle bir cevap vermiyoruz. Elimizin göresi, okuyası, yazası, dilimizin diyesi var. **Söyleyeceklerimiz dillerimizin arsız sardunyası**. Olur olmaz saçaklanıveriyor işte. Dönelim bayilerin tutumuna... Hepsi değil ama çoğunluk böyle. Nereden mi biliyoruz? Derginin bayilere ulaştığı her cuma sabahı kargalar bokunu yemeden yollara düşmemizden biliyoruz. Onlar için bir tek şey var. Hangi yayından daha fazla kazanacaklarsa onu satmaya "çalışmak"... Yani sizin dibinizin çıkmasıyla uğraşacak durumları yok.
O zaman abonelik gibi bir şey geliyor insanın aklına. Okutmaya teşvik geliyor.. Teşvik, promosyon gibi bir şey geliyor. Becayiş bir çeşit. Ancak tabakla çanakla değil... Düşlerle, duygularla değiş tokuş. Çünkü bu promosyon dünyasının ortasına bırakabilecek ne tabağımız var ne de çanağımız. Neyse, bu sayı iyi reklam aldık. Durumu düzelttik sayılır...

Biz yeni hayatın acemileriyiz / bütün bildiklerimiz yeniden biçimleniyor / şiirimiz, aşkımız yeniden / Biz kırıldık / Daha da kırılırız / kimse dokunamaz bizim suçsuzluğumuza...

Dostlukla...

Bayilerin tutumundan şikayetçiyiz. Satmıyorlar, göstermiyorlar, açık etmiyorlar... Ancak soluklu insanlara ulaştığımız biliyoruz. Biraz daha gayretle daha iyi bir dergi yapabiliyecek koşullara ulaşacağız. Abone kampanyası gibi bir şey başlatalım diyoruz... Fiat artırmak çözüm değil. Zaten kıt kanaat geçinen insanların bir de... Taam yaa...

hangisiydi?

yakın mı? uzak?

Küçük İskender said that...

ben seni unutmak için sevdim

orkie'ye!

Elleri, yağmura güzel isimler takardı. Uzun ve gürültülü isimler. Korkunç ve tehlikeli isimler. Bu yağmurlar yağmazdı. Bu yağmurlar, yalnızca geceleri çığlık atar ve sakin dudaklara siyah rujlar taşırlardı.

Biraz çekindiğimiz bir tanrıdan söz açıldı mı, hemen, hiç beklemeden camdan aşağı sarkardı.

- "Heeey!, diye bağırırdı, burada biz alkole matematik öğretiyoruz!" Yani açıkcası, oldukça nazik bir adamdı.

Sanki tavlada altı kapıya aldığı tuhaf bir yalnızlığı da vardı. Asıl kahramanın yanında dolaşan, salak ve şişman asalaklara itinalı ve şehvet dolu mektuplar yazardı. Şebboy ve güz kokan mektuplar. Hafif sarı, hafif mektepli mektuplar. Mektuplara has imla kurallarını bir tek geceleri yüzen garip balıklar saptardı.

İstedi mi, şöyle bir dikilir, lav gibi bakardı. Kentte Tarzan, ormanda Clark Kent olunamayacağının farkındaydı aslında. Bedeni tenini, teni ruhunu her maçta sakatlardı. Faydasız mutluluk, faydasız eşitlik hepimizi azarlardı.

İnanılmaz ama, her gün farklı bir ülkenin bayrağını taşırdı. Aklına hüzünlü bir şey gelse rum, komik bir şey gelse fin olurdu. Konuşma sertleşirse rus, kavga çıkarsı afgan, lakayıtsa türk! Memleketler arası meddah, milletler arası şaklaban, acılar arası kurban! O, hepimize kadar sihirbazdı. Şapkasından tavşan değil, bir tavşan ordusu çıkarırdı.

Elleri, yağmura güzel isimler takardı. Uzun ve gürültülü isimler. Korkunç ve tehlikeli isimler. Bir duble rakıyı bir yüzyılda içer, bayılırdı. Tahminime göre, bilgisayarda renklendirilmiş eski ama kaliteli bir filmde Oscar'a da adaydı. Bir bıçak çekişi vardı ki, görmeliydiniz. Bıçağın boyu, gökyüzü kadardı.

Sebepsiz kalma korkusu, anlaşılma endişesi, küçük kızları bozma büyüsü, şu köşe aşk köşesi, bu köşe doksan derece gibi anlamsız yaradılış kavramları onu fazla zorlamazdı. Kendini biliyordum, soyadını ben verecektim / sormadım.

Bir gün, buralardan temelli gideceğini söyledi -sınıfta kaldım.

İçimde hamamböceği yürüdü - içime yaklaşamadım.

- "Heeey, diye bağırdım, burada biz hani alkole matematiği öğretiyorduk?!"

Beni cevaplamadı. Beni cevapsız bir soru, sorusunu kaybetmiş bir soru işareti gibi bıraktı.

Şimdi, kim bilir, nerelerde, kimlerle, nasıl bir hayat sürdürmekte... Destesinde kaç kağıt, dilinde kaç sözcük, bakışında kaç mana, kıçında kaç çıban var?! Önemli mi?! Değil. Çünkü ben onu, onu unutmak için sevdim. Çünkü ben onu, ona bir ders vermek için sevdim. Çünkü ben onu, ölmek için sevdim.

O gidince oturdum, bir sigara yaktım; yakın mesafemden, hiç bir akrabası olmayan, yaşlı, sevimli bir itfaiye eri geçti. Şaraptan üzüm tanesi toplayabilecek kadar özeldi o. Hüzünlü bir şarkının taksimi gibi, tanımadığımız bir kentte bir kaç kadeh bir şeyler içebileceğiniz bir meyhane arar gibi, iki kat arasına sıkışmış bir asansörde pişti oynayabileceğiniz herhangi bir dost gibi, 'akşam eve dönerken yarım kilo çocuk alalım' diyebileceğiniz bir katil gibi... özeldi o.

İhanet Nedeniyle Kapalıyız yazar kimi terkedilmiş sevgililerin yüreğinde... Birinci, ikinci çinkoyu da yapsam, tombalayı da bulsam, ne anlamı var artık: kartlar senin, taşlar senin, oyun senin!

İdam mahkumuna sorulan son arzusu gibi yaşadım ben seni; gerisi, şekil itibariyle komik, içerik bakımından iç parcalayıcı bir intiharın internet adresi!

ünlülere aşk şiirleri

Uzun yol yolcusunun bavulunda
Mavi bir eşarp gibi durur
Acıdan morarmaya yüz tutan kalp!

Tehlike, gecenin avcundan yabancının içine düşmekte!
Hadi, farları yak, silecekleri çalıştır, süratlendir arabayı!
Uçuruma an kala, radyoda eski bir şarkı, eski bir yılbaşı süsü::
Rain! (frenleri tutmayan bir kadın sevmiştim jose!)
Mavi eşarbın kenarına işlenen adı hatırlamakta şimdi
Aklında yağmurun kaç damladan oluştuğu fikri ve işin kötüsü
Nacizane bir nehre ayna atma hayali sanki bir de!

Ruhumuza kurşun dökecek ölümsüz bir aşk sağanağı!

Ah! ulan türküler

BİRDAL TEZER

-pencereden kar gelmesin, önlemi alınsın; pimapen takılsın, kardeşlerimiz artık gurbete gitmesin zor gelir ve sevdiğimizi ellerin alması da ar gelir, biz feodal bir toplumuz vermeyiz, vermedik gene vermeyiz sevdiğimizi ellere; ellerini kırarız...

-toplu konut sorununu dile getirmiştim yeri geldi tekrarlıycam: kerpiç kerpiç üstüne bina kurmayalım, sağlıklı olmaz gerçi binayı kurarken leyla'yı görme durumu da var ama olsun o başa bela açıyor zaten, her yerde de görülebilir, bak işte orda...

-kütahya'nın pınarları akışmasın , musluk takılsın ileride su sorunu çekebiliriz, devriyelere dikkat ayrıca vehbi'ye bi daha söylensin bu dünya ona kalmaz...

-dağlarda kar sesi olması tehlikeli, çığ düşebilir o dağın çevresi boşaltılsın, kahvede tavla oynayanlar halka haber versin, şavsat'tan sesi gelen kıza da haber verin, yazık...

-iki kekliğin hiç değilse biri susturulsun, zaten kafamız şişti, derdimiz bize yetti, hatta geçici bir süre ikiside sussun, anneme gönderelim o bakar isteyince geri alırız...

-mavi güzel bir renk ama mavilim biraz imaj değiştirsin, bir süre ona başka bir şekilde seslenilsin belki daha çok açacak bir renk bulunabilir belki kısmeti açılacak, ne biliim mesela şey denilsin "yavru ağızlım" yok olmadı, sonra düşünürüz...

-mican'lar ölmemeli, kabire girmemeli, öldüyse de şehittir; mican'lar ölmez, anma törenleri düzenlensin, unutulmasın...

-neden geldim istanbul'a sorusu sorulmasın artık, bir şekilde gelinmiş işte orada yaşamanın koşulları oluşturulsun, ahlamak vahlamakla bir yere varılmaz, böyle bilinsin ama uyariim istanbul'un gece hayatı pistir sakın alışılmasın...

-mühür gözlülerimizi elden sakınalım, kıskanalım, mavi kocaman nazarlıklar takalım, küpe olmaz illa nazarlık...

-göllere dalmak için yeşil ördekler örnek alınmasın (sanal ördek alınsın ha ha ha) teknoloji gelişti balık adam elbiseleri kullanılsın, yarin kulağı çekilsin, hiç bir kardeşimizi dillere düşürmesin...

-sokak başındaki meyhanelere gidilsin, kapısının asmadan oluşu bile içmemize konu teşkil edebilir, gerekirse on beş senede yatarız anasını satayım, hıck.

Menekşe koymuşlar gülün adını, almadım dünyada ben muradımı (Halk Türküsü) / **Ne giydiğimi soruyorsun; üstüste kazaklar, uzun paçalı don -romatizmaya karşı-** (Sinan Oza) Gözü körolsun, Angara'da üstüme garı almış gidinin donguzu, ayrıcana da, benden gari ne köv olur, ne de kasaba deyi haber çığırmış. (M.Turgay Kublay - Yayla Kızı Belkıs)

Mohandas Karamçand Gandhi (30 Ocak 1948)

İngiliz yönetimine karşı gelişen Hint Bağımsızlık hareketinin önderi.
Siyasal ve toplumsal hedeflere şiddete dayanmayan yöntemlerle ulaşmayı öngören barışçıl mücadele öğretisiyle uluslararası düzeyde saygınlık ve ün kazanan Gandhi'nin ilginç bir kişiliği var ;" **İçekapanık ve uysal bir çocuk olmasına karşı, gizli tanrıtanımazlık, küçük hırsızlıklar ve et yeme gibi davranışlarla kendini gösteren fırtınalı**" Ama çok geçmeden bu aşırılıklarını bastırıyor ve kendini Hindu mitolojisindeki doğruluğu ve fedakarlığı simgeleyen kahramanlar gibi yetiştirme tutkusuna yöneliyor.
1887'de Bombay Üniversitesi giriş sınavını güçlükle kazanabilen Gandi, Bhavnagar'daki Samaldas College yazıldı. Derslerinde pek başarılı olamayınca hekim olma yönündeki isteğinden vazgeçerek, aile geleneğine uygun biçimde devlet görevlisi olmak üzere İngiltere'de hukuk öğrenimi görme kararı aldı. Kardeşlerinden birinin gerekli parayı sağlamasından sonra **"içki, kadın ve et"**e dokunmayacağına söz vererek annesini de yatıştıran Gandhi, dışarıya gitmesini yasaklayan aile kastının kararına aldırmayarak Eylül 1988'de İngiltere yolculuğuna çıktı.
Bu arada yarı kırsal bir ortamdan apayrı bir yaşantıya geçişin yol açtığı uyumsuzlukların da etkisiyle, alay konusu olan etyemezliği bir inanç sorunu haline getirdi. **Londra Etyemezler Derneği** yürütme komitesinin etkin bir üyesi olarak yürüttüğü çalışmalar, içe kapanık kişiliğinden sıyrılmasında önemli rol oynadı.
Temmuz 1891'de Hindistan'a dönünce avukatlık diplomasının artık kolaylıkla kazançlı bir görev sağlayamadığını gördü. Bombay'da girdiği ilk davadaki başarısızlığı ardından bir lisedeki öğretmenlik başvurusu da geri çevrildi. Bunun üzerine Rackot'a geri dönerek geçimini dava dilekçesi yazıcılığıyla kazanma yoluna gitti. Yerel bir İngiliz görevlinin tepkisini çektiği için bu işten de olunca , 1893'te Natal'daki bir Hint şirketinde sıradan bir işte çalışmak üzere bir yıllık sözleşme yaptı.
Güney Afrika'ya vardıktan sonra öteki Hintliler gibi birçok aşağılamayla karşılaşan Gandhi, insan olarak

onurunu koruma konusunda kararlı bir tutum takındı. **Natal Yasama Meclisi**'nin Hintlileri oy verme hakkından yoksun bırakmayı tasarladığını öğrendi. Çevresinin isteği üzerine bu yasa tasarısına karşı mücadele etmek için Natal'da kaldı. Daha önce siyasetle pek ilgilenmemiş olmasına ve çekingen kişiliğine karşın, ustalıklı bir kampanya açtı. Yasanın çıkmasını önleyemediyse de Hintlilerin yakınmalarını kamuoyunun gündemine getirmeyi başardı.1899'da **Güney Afrika Savaşı** (1899-1902) patlak verince İngiliz kuvvetlerine hizmet etmek üzere Hintlilerden oluşan bir gönüllü sağlık birliği oluşturdu. Ama savaş sonrasında Hintlilerin konumunda pek bir değişiklik olmadı. **Transvaal** yönetimi 1906 'da Hintlilerin özel bir kimlik taşımalarını öngören bir kararname çıkarınca, Gandhi'nin öncülüğünde Johannesburg'da bir kitle gösterisi düzenleyen Hintliler şiddete başvurmaksızın direnme anlamına gelen satyagraha ilkesi doğrultusunda kararlı bir mücadele başlattılar. Çeşitli iniş çıkışlarla yedi yıl süren bu mücadele büyük fedakarlık göstererek sert ve baskıcı yöntemlere göğüs gerdiler. İngiltere Hindistan'ın da baskısıyla Güney Afrika yönetimini Gandhi ile görüşmeye zorladı.
Gandhi, 1918'e değin İngilizlerin savaşı kazanması yönünde çaba gösterdi. Ama baskıcı yönetimim eleştirmekten de kaçınmadı. Şubat 1919'da İngiliz yönetimine açıkça tavır alarak Satyagraha ilkesine dayalı bir mücadele açtı. İngiliz askerleri Pencap'ta göstericilerin üzerine ateş açarak kıyıma girişti. Kan dökülmemesi için direnişi durduran Gandhi, ertesi yıl yükselen kitle tepkisiyle yeniden militan tutum izlemeye başladı. 35 yıllık Hindistan Ulusal Kongresi'ni (INC, Kongre Partisi) yeniden düzenleyerek en küçük birimlere kadar ulaşan etkili bir kitle örgütüne dönüştürdü. Kitle hareketinin doruğuna çıktığı 1922 Şubat ayında Doğu Hindistan'ın uzak bir köyünde şiddet olayları patlak verdi. 10 Mart'ta bozgunculuktan tutuklanarak yargılanan Gandhi, 6 yıl hapse mahkum edildi. Ama bir apandisit ameliyatının ardından, Şubat 1924'te serbest bırakıldı. Mart 1930'da toplumun en alt kesimleri üzerinde büyük bir yük oluşturan tuz vergisine karşı bir kampanya açtı. Altmış bini aşkın kişinin tutuklandığı bu mücadeleyi bağımsızlığa yönelik siyasal hedefler düzeyine çıkardı. İkinci kez tutuklanarak dış dünyayla bağları kesilmesine karşın, Eylül 1932'de "dokunulmaz" için ayrı seçim çevreleri oluşturulması kararına karşı başlattığı açlık greviyle geniş kitleleri ayağa kaldırmayıbaşardı. İngiliz yönetimi, Hindu toplumu ve "dokunulmazlar"ın önderlerinin hazırladığı yeni düzenlemeyi kabul etmek zorunda kaldı.
Hindistan'ın bağımsızlığıyla Büyük Britanya İmparatorluğu'nun dağılması yolunu açan Gandhi, İngiliz toplumunda küçük bir azınlık dışında hayranlık, alay, şaşkınlık, kuşku ve kızgınlıkla karışık duygularla bakılan bir kişi oldu.
Sömürgeciliğe, ırkçılığa, ve şiddete karşı mücadelenin öncülerinden biri olan Gandhi geride 80 cildi aşan çok sayıda yazı bıraktı. Kişiliğiyle geniş bir çevrenin sevgi ve bağlılığını kazandı; ama hiç kimseyi incitmemeyi, cinsel yaşamı da kapsayan bütün bedensel zevklerden arınmayı ve alçakgönüllü bir yaşam sürmeyi öngören felsefesi hala izlerini koruyor.....

SAADETTİN KAYNAK
(3.2.1961)

SAÇLARIMA AK DÜŞTÜ

"Dizlerine Kapansam", "Balıkçılar", "Yanık Ömer", "Leyla", "Turnalar"... Hangisine elimizi dokunsak bir yangın yeri ayrılığı yakar elimizi...
Hele "Saçlarıma Ak Düştü" hala annemin dilinde. İşe giderken, oturup dinlenirken...
Üstadın Hikmet Feridun Es ile 1941 Mart'ında 7 Gün Dergisi için yaptığı söyleşiye bağlanalım ve dinleyelim sanatçının yıllara yayılan acısının dikiş tutumazlığını; "Saçlarıma Ak Düştü" para olarak ne temin etti?
Saadettin Kaynak sıkıntılı gözlerle odanın bir köşesini tamamile kaplıyan dosyaları işaret etti;
- "Hesap meydandadır", dedi. Saçlarıma Ak Düştü şarkısı benim cebime ancak bin lira düşürebilmiştir. Biz plak satışından sadece yüzde altı alırız.. Halbuki Avrupa'da mesela bir vapur esnasında bir parça çalınsa bile bunun bestekarına telif hakkı gönderildiğini işitiyoruz... Bizim besteleri her yerde çalarlar, hatta konserler verirler. Biz bu gibi yerlere kendi eserlerimizi dinlemek için para vererek ve bilet alarak gireriz... Haydi bilet aldığımızı sineye çekelim. Fakat para vererek gittiğim yerlerde bestemin öyle kafası gözü yarılarak, öyle mahvedilerek söylendiğini görürüm ki, bazan şeytan bana; "kalk yerinden sahneye çık ve kendi yaptığın şarkıyı kendin söyle..." der..." "Bizim halkın zevki müthiş azizim...
Ve bu zevk zaman geçtikçe inceliyor, keskinleşiyor, bileniyor. Dünyada hiç bir şey bu kadar çabuk ilerleyemez. Halk bu sene pek sevdiği bir şarkıyı gelecek sene ağzına bile almıyor, onu beğenmiyor. Ağır aksak şeyleri de tutmuyor..
Zaten enerjik insanlar olan halkımız, daha ziyade hareketli, cersezeli musikiyi tercih ediyor. Tutacak şarkının yürümesi, koşması lazım..."

EVET İNSAN, EVET İSYAN

SEZAİ SARIOĞLU

"Neden kimse bugüne kadar / kendini açıklamadı..."

Ankara'dayım. Günlerden Cumartesi... Sabahın kör'ünden, akşamın gör'üne kadar yüksek siyaset yaptığım bir gün... Yağmur yağıyor. "Yağmurun yağması iyidir" şiirini hatırlatan bir gün... Teorime ve pratiğime kadar ıslandığım bir gün... Biz'den kaçarken, kendime tutulduğum naçizane bir gün...

Yağmurun arkasından konuşulmaz, diye düşünüyorum...

Yağmur, bilmemizin başlangıcıdır, olsa olsa...

Kalacağım eve gitmek üzere minibüse biniyorum. Günlerden kırmızı bir cumartesi... "Devlet ve İhtilal"e el basayım ki, günboyu yüksek siyaset yaptığım, "aşkın ve devrimin halini hatırını sorduğum" bir gün... Islık çalmayı bilmediğimden, "Kırmızı yanlışlıklarımı çok çok severim" dizelerini çalarak Kızılay'da yürüdükten sonra kendimi önce minibüse, sonra henüz özelleştirilmemiş numarasız koltuğun birine atıyorum... Saat 24.30... Nedense aklımda renkler renkler... "Renkleri tek başına alırsan hepsi birer tarikat" diye düşnüyorum... Renkler... Renkler, görmemizin bir başlangıcı...

Renklerin arkasından konuşulmaz, diye düşünüyorum...

Kırmızı, bilmemizin bir başlangıcıdır, olsa olsa...

Buğulanmış gözlüğümü çıkarıp, koltuğa koyuyorum... Şoför, "parasını vermeyen, para üstü almayan var mı" uyarısını yapıyor. Ayağa kalkıyorum ve bir adım ileri, iki adım geri atarak, yüz bin lirayı şoföre verip, can ve mal güvenliğimi sağlıyorum. Oturmak üzere koltuğuma yöneldiğim de bir de ne göreyim!.. Ankara'nın 24.00 - 24.30, "Geceyarısı Sarhoşları"ndan biri, boş bir yer bulmanın havliyle benim canım gözlüğümün pi sayısının üzerine oturmaz mı? Kıbrıs Rum kesiminden aldığım, son kullanma tarihi henüz bitmemiş komşu yadigarı gözlüğüm sizlere ömür... Gözlüğümün siyasal ve fiziksel çerçevesinin halk marifetiyle ecişbücüş olduğunu, çarpıldığını hatırlıyorum. Gözlüğümün 3.5 miyop olan sol camı, 52 Auistin'in fırlamış tekerleği gibi el vitesinin oralarda fır fır dönüyor... Gözlüğümün 2.5 miyop sağ camı ise, muhtemelen küçük burjuva olan, şık ve güzel bir kadının ayakları dibinde erotik turlar atıyor...

Halkın, arkasından konuşulmaz, diye düşünüyorum...

Halk, yanılgımızın bir parçası olsa olsa...

İsmini, kod ismini bilmediğim "sarhoş" yurttaş ile aramda birinci paylaşım savaşı çıkmak üzere. Sanki zıtların birliğini yaşıyoruz... Bu çelişki, halk sınıf ve tabakalarının kendi aralarındaki uzlaşır çelişkilere hiç benzemiyor. Bu çelişki, emperyalizme halk arasındaki uzlaşmaz çelişkilere benziyor... Bu nedenle öfkemin pim sayısını çekmek üzereyim. Her ne kadar profesyonel (d)evrimci bir dönemden geçiyor olsak da serde tarih var... Serde hatıralar var; kendine efsane bir kuşağın aşkiyasıyım...

Bu nedenle muhtemel "düşmana". "tarihin sonu geldi" demek istiyorum... Suni denge kırılmak, sıcak temas sağlanmak üzere. Ayıptır söylemesi, bizim mahallenin çocuklarının yatay ve dikey öfkesini kuşanmak üzereyim... İçimden, "Bu ne biçim halk, bu halkı iptal edip, yeni bir halk seçmemiz gerek", diyorum... Tarihin ve coğrafyanın gücüne gitmesin ama, bütün bunları içimden geçiriyorum... Yurttaş, kanadı ıslanmış bıldırcın gibi sinmiş bir halde, yargısız bir infazı bekliyor. Göz göze ve söz söze geliyoruz. "Son sözün nedir ey halk?" diyecek oluyorum. İşte o saat, o halk yeniden doğuyor her kargaşada... Ezber bozan türden, sürpriz bir halk bu. Sözünü benden önce çekiyor ve... "Sen muhtemelen solcuya benziyorsun, solcu abi. Ben suçlu değilim, aşığım solcu abi... Aşığa gözlük sorulmaz muhtemelen solcu abi... " diyor...

Aşkın arkasından konuşulmaz, diye düşünüyorum...

Aşk, tükenmemizin bir başlangıcıdır, olsa olsa...

Öfkemi yatıştırmak için bildiğim bütün alıntıları aklımdan geçiriyorum... İçimden, bildiğim bütün sloganları atıyorum... Minibüs halkı, ölü ele geçirilen gözlüğümün parçalarını bana uzatıyor... Bu arada, devlet önümüzü kesiyor, trafik polisleri minibüsü durduruyor ve "haddinden fazla halk var" diye bir güzel ceza kesiyor. O sırada, kaşla göz arasında, devletle minibüs şoförünün "al gülüm, ver gülüm" taktik savaşı arasında, aramızda halk savaşı çıkacak olan halk, devletin gözü önünde minibüsten iniyor ve ayıplara karışıyor... Devletin gözü önünde kayıplara karışıyor... Gözlüğü unutuyorum...

Tarihin bir ironisi bu; (k)ayıplar, kuşların oturduğu yerde oturan, Cumartesi Anneleri, bizim mahallenin çocuklarına gerçekleştirilen faili malum cinayetler geliyor aklıma... Artık sayıları kırkı geçen haramiler, çetelesi tutulamayan çeteler, ocağına bir türlü incir dikilemeyen İncirlik Üssü geliyor aklıma...

Ve... Meksika / Chalpas'tan, Dünyanın Balkonu'ndan biz Düşyalı'lara seslenen maskeli Kumandan Yardımcısı Marcos'un yirmi dört ayar (d)evrim niteliğinde sloganı geliyor aklıma:

Evet insan, evet isyan...

Devletin yüzüne karşı konuşulur, diye düşünüyorum... Devlet(ler), insanın tersidir olsa olsa...

Sayıklamalar

Çocukluk zamanlarımdan kalan bir fotoğraf karesini hatırlıyorum. Sarı badanalı tren garının yakınında, büyükbabamın kocaman, küflü anahtarla açılan tahta kapılı, büyük bahçe içindeki evini.

Ve o evin az ötesindeki nereye kadar uzayıp gittiğini bilemediğim çelik raylara kulağımı dayayıp trenin ne zaman geleceği ile ilgili yaptığım tahminleri. Bunu nereden duymuştum; nasıl, ne zaman öğrenmiştim hatırlamıyorum. Şimdi burada yeni bir yolcu beklerken, henüz o yolcuyu getirecek trenin çığlığı kulaklarıma değmemişken içimden, kulağımı raylara dayayıp sabırsızlığımı avutmak istiyorum. Bu ne kadar doğruydu, yıllar sonra bile bu yaşta hala bunun yanıtını bilmiyorum.

Bütün tren garları soğuk mudur? Bütün otobüs terminalleri? Bütün havaalanları? Ayrılanların üzerine ağustos ayında bile kar yağar mı? (Uyuyanın üzerine kar yağarmış derdi annem) Birileri gidiyorsa hep soğuk mudur elleri gidenin. Birisi bekleniyorsa bir yerlerde, hep üşür mü yüreği?

Gün ağardı artık. Saat iyice yorgun. Bana, yeni trenin gelmesine sadece beş dakikalık bir zaman kaldığını söylüyor. Soğuk ellerde, soğuk rayların yakınına gidiyorum. Gözüm tren raylarının uzayıp gittiği ve bittiği yerde... İşte herşey o rayların bittiği yerde başlıyor. Yeni coşkular, yeni sevinçler, yeni duygular, yeni öğretiler, yeni dostluklar, yeni türküler, yeni... herşey. Ve yine o rayların bittiği yerde eskiyor.

Dilek Karagülle

-Herkesin aklı bir olsa, koyuna çoban bulunmaz (Atasözleri) / **Nerelerden geldin böyle tekerlenerek? İyi lastik lafının üstüne gelir PİRELLİ. Tekerlenerek gelen lastik. (F.Altınöz - Şaşkın Karayolu Balinaları)** / Ne çok halin var senin... (Oruç Aruoba) / **Oysa biz hep yalın haldeyiz (Ördek Ekibi)** / Orson Welles'in filmin son sahnesinde ölürken söylediği; Rosebad...

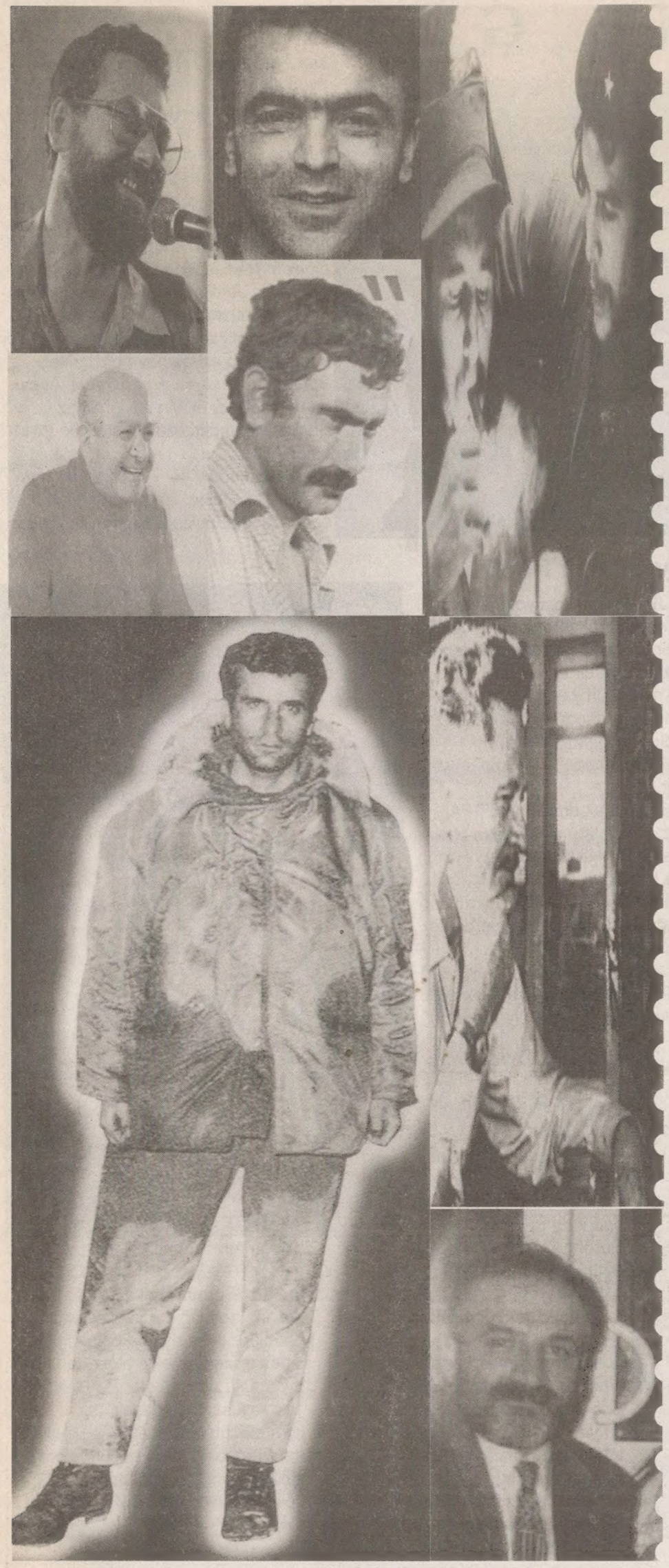

Birdal Tezer

sen-de-le-meler-5

sen-de-le-meler-5

-eşber abiydin belki sen,
insan gibi insan
her zaman badem gözlü
-akın birdal'dın belki sen,
kurşun işlemez, onurla yaşayanlara
-yılmaz güney'din belki sen,
"bak arkadaş" diyerek gözlerime bakarken
-cezmi ersöz'dün belki sen,
gastritim azsa senden biliyordum
-nazım hikmet'tin belki sen,
"bir dev gibi seviyordu dev"
-ahmed arif'tin belki sen,
prangalar senin için eskitilmiş
-cemal safi'ydin belki sen,
ah, benim arabesk yanım
-vedat türkali'ydin belki sen,
böylesi çarpıcı kurgular
ancak senin hayatından alınabilirdi
-metin üstündağ'dın belki sen,
yazarken ağız dolusu
hassiktir demeyi öğreten
-yılmaz odabaşı'ydın belki sen,
"kağıtlarada yazılır mıymış böyle"
-pir sultan abdal'dın belki sen,
"ulan hızır..."
-karacaoğlan'dın belki sen,
"ala gözlerini sevdiğim dilber"
-mazlum çimen'din belki sen,
"sokağın tavanı kadar"
-metin altıok'tun belki sen,
yeni yeni anlamaya başladığım
-tolga çandar'dın belki sen,
yeryüzündeki en güzel ses
-muharrem pire'ydin belki sen,
atam, öğretmenim
-deniz gezmiş'tin belki sen,
asla ödün vermeyen
-çakal carlos'tun belki sen,
yaptıkların yapacaklarının garantisiydi
-metin göktepe'ydin belki sen,
ah, güler yüzlü çocuk ah...
-ihsan cibelek'tin belki sen,
mektuplar yazıp göndermediğim
ve en az senin kadar özlediğim
-ernesto che guevera'sın belki sen,
yüzün ve düşüncelerin hiç eskimeyecek...

YARIM DÜZİNE GOL

İstanbulspor haftanın ve belki de sezonun en ilginç maçını oynadı. Kardeş takım Adanaspor karşısında çıkardığı oyun ile büyük beğeni toplayan Boğalar tam yarım düzine gol attılar... Hani neredeyse Oğuz ve Sergen'in yokluğunda diyesi geliyor insanın. Yine de bunu söylemekten geri duruyoruz. Ancak şu bir gerçek ki sarı siyahlı ekip gerçek bir kolej takımı görüntüsüne büründü. Yıldızlar Topluluğu ünvanı herhalde ağır geldi...
Oğuz'u Adanaspor'a verdikten sonra Sergen'in Jet-Pa transferi Fener yolculuğuyla noktalanınca sular duruldu...
Şimdi sarı-siyahlılar geçmişin üzerine bir sünger çekip savaşmaya başladılar. Bunun da semeresini görüyorlar. Ancak bu mücadeleci ekibin eksiği Oğuz ve Sergen'le yitirdiği taktik ve teknik üstünlük....
Ancak kadrodaki yeni oyuncuların hırsı ve kazanma isteği lig maratonunun sonunda İstanbulspor'u çok iyi bir yerde tutacak...

JET-PA ve FUTBOL

Top büyük olasılıkla JET-PA'nın koşuyoluna atıldı. Hem de Tanju tarafından. Tersi de olabilir. Ancak Fadıl Akgündüz'ün iyi bir danışman bulduğu söylenebilir. Hem de bitirici yerlerde iyi bir danışman. Tanju Çolak bugün JET-PA'nın bütün yayın kanallarının - gazetesi, televizyonuyla-spor koordinatörü, aynı zamanda Siirt JET-PA Spor'un teknik direktörü...
İlk sayımızdaki söyleşisinde hedeflerini sıralamıştı. Şimdi gerçekleştiriyor.
İslami kesimin finansörü olarak duyulan JET-PA, servetini şimdi de futbol sahalarına akıtmaya başladı. Son olarak Galatasaray'ın eski kalecisi Volkan'ı Elazığspor renklerine bağladı.
Bir çok kulübün daha sponsoru olan JET-PA'nın futbol çevrelerinde olduğu kadar siyasi çevrelerde de sözü çok edilmeye başlandı.
Son büyük organizasyonda kapalı salon şenliği sağ siyasi partilerin ve liderlerin gösterisine dönüştü. Konuşmalar ve yine şiirler vardı JET-PA'nın gecesinde...
Bakalım bu serüven nasıl bitecek...

SERGEN

Şimdilerde merakla beklenen bir konu da Fenerbahçe'ye olaylı bir sürecin sonunda transfer olan Sergen'in gelecekteki durumu... İstanbulspor'da koşmadığı ve takım disiplinine uymadığı, gerçek bir profesyonel olmadığı yolundaki eleştirilerle kadro dışı bırakılan yıldız futbolcu bir anlamda Fenerbahçe'de yeniden doğuşunu gerçekleştirecek. Spor basını şimdiden Sergen'in kilolarıyla fazlalıklarıyla ve ağırlığıyla uğraşmaya başladı. Ancak ne kadar klas bir futbolcu olduğu herkesçe kabul ediliyor. Fenerbahçe ortasahasında Sergen gibi bir ustaya her zaman ihtiyaç vardı. Topu saklayıp oyuna en iyi şekilde sokacak ve taktik ağırlığını sahada hissettirecek bir ustaya. Gözler bu noktada Oğuz'u ararken Sergen'i buldu. Şimdi Sergen'in yapacağı bir tek şey var. O da atlarından ve saha dışı yaşantısından kendini çekip biraz da futbol oynamayı düşünmek.
Tek ve kısa pasa dayalı, taktik ağırlığın olduğu bir Fenerbahçe takımının Sergenle tadına doyum olmayacak anlaşılan. Aslında top şimdi Löw'de. Dileyelim Löw formunda olsun..

RCA 1940
YENİ "Nevyork" RADYO TİPLERİNİ
KIVANÇLA TAKDİM EDER

Her keseye uygun muhtelif çeşit radyo lâzımdır. R. C. A. radyolarının, pahalıları gibi, ucuz fiatlıları dahi, yüksek kalite itibarile biribirlerine benzerler.
Yeni R. C. A. 1940 NEVYORK modelleri, Nevyork dünya sergisinde teknik, güzellik, fiat itibarile R. C. A. tarihinde kazanılan tekmil rekorları kıran, muazzam bir muvaffakiyet elde ettiler.
NEVYORK serisi radyoları, R. C. A.'nın şimdiye kadar imal ettiği radyo çeşidinin en mütekâmilidir.
Bunlar arasında, icabında elektrik cereyanile işletilebilir bataryalı yeni bir ahize vardır ki, behemehal büyük bir heyecan tevlit edecektir.
Bu harikulâde radyoların tecrübesini isteyiniz. Size en uygun olanını behemehal seçeceksiniz.
OURLA BİRADERLER İSTANBUL — ANKARA — İZMİR

BERİL DOĞUŞU*

Enver Topaloğlu

morun sır, düşlerin imlasız, bulutların yağmur olsun. sorduğun soruya bak: şeytanı kim baştan çıkaracak?

ot mertebesinde bir salak, azgelişmiş ruhlarıyla eksiksiz birer tuğla... bahçemizden uzak, tanrı evlerine duvar olsunlar...

buralarda kalmamalı, ama... her yerde onlar var. duygu şatosunda uşak, düşünce atölyesinde yamak. tanıyor musun? yoklar galerisinde patlamış ampul, hatıra ambarında örümcek ağı, yön tayin merkezinde infilaktırlar... kederin pusulası göstermez onları. söz ebeliğine heveslidirler, ancak cümleye giden düz yolda harflerin bisikletine bile binemezler.

aşkı kaybetmenin sırrı aşka ayıp etmektir diye uyaracak olsan, sözcükleri aymak mı, oymak mı doğrudur sorusuyla oynamaya kalkışırlar. kakışıktırlar. öyleyken sorularla oynama kemalettin; sorularla oynanmaz beril diyemezsin. yalnızlığın labirentinde olgunlaşmanın rehberi olmaz. dil pistinde öndedirler ya yanıltmasın; duygu ve düşünceyle dans etmek, seksek oynamak sizin neyinize demek yersiz... tanrı oku, şeytan yap diyor; okuduğunu yap diyen şair önemli, önemserim...

benin doğusu
benin kuğusu ve
benin kuyusu arasındaki trajik üçgen
ilk çığlıkla kurulan darağacı.

ip üstünde tango yapanın kösnüsü, ömrüne mal olur. başı yalanla dönen uçmayı da, kaçmayı da unutsun. arzu gürültü ve görüntüyle billurlaştırır sözü.

iyilik meleği değil, zulüm maşası onlarla beni aynı zamanda anmasın kimse!

yıldızlar, tanrısı duyguların. suaygırlarının yarınki gürültüsünde kaybolacak, unutulacak her şey...

tarih yazmasa da düşleriyle düşenlerin kelebekleri özgür uçuyor.

*bkz. güllerin dansı

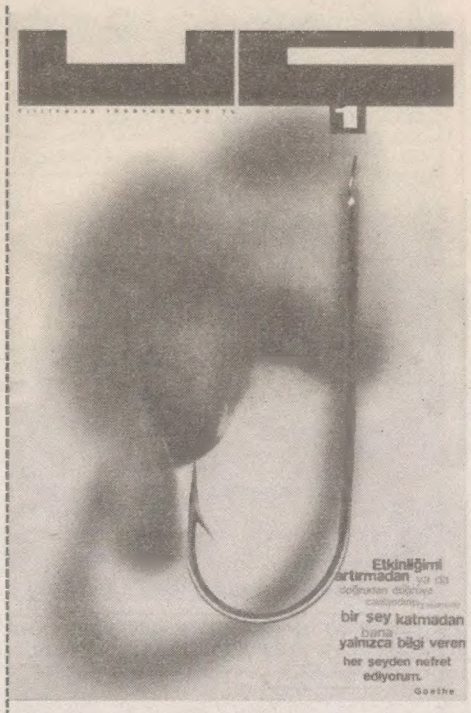

Tuzak olduğunu biliyorum ama beslenmek zorundayım... Ağzına ilk burası **batacak**... Boğazıma girip iğnenin hiç çıkmamasını sağlayacak, damağıma batacak... Benden çıktığı zaman üzerinde **kanım** ve ağzımda parçalar kalacak... Siz bunları benim ifadesiz yüzümde

göremeyeceksiniz... Ses çıkaramıyorum... Acıdan gözlerimi kapatıyorum... Ama ben ve benim gibi yüzlercesinin bu tezgahlara nasıl geldiğini biliyorsunuz. Bunları doğanın gereği olan bir dönüşüm olarak değerlendirebiliriz. Zaten işte ya da evde bir şeylere ses çıkara madan hatta yüz ifadesi ile bile tepki vermeye cesaret

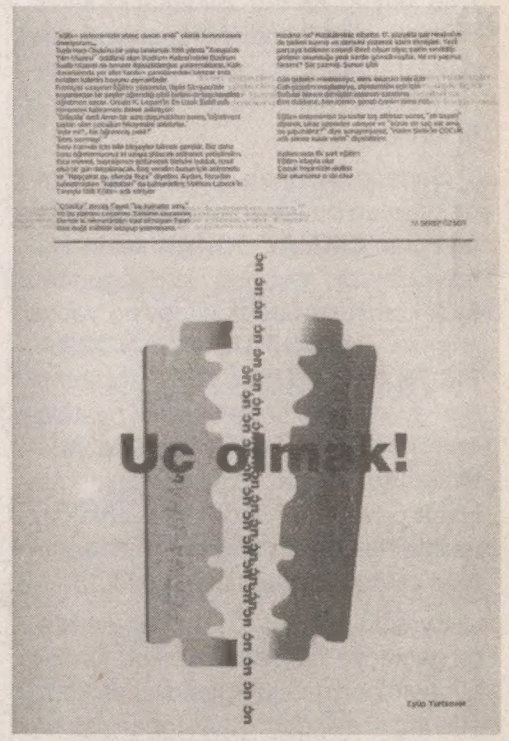

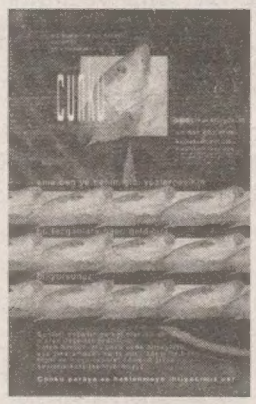

edemediğimiz şeylerle karşılaşmıyor muyuz?

Hangi duvar yıkılmaz sorular doğruysa... UÇ, kapakta Goethe'nin sözüyle başlıyor ilk sayısına;" Etkinliğimi artırmadan ya da doğrudan doğruya canlandırıp yaşamımı bir şey katmadan bana yalnızca bilgi veren herşeyden nefret ediyorum...
İki ayda bir kitapçılarda...

ÖRDEK
Sanal Ördek Mizah Dergisi
Akif Kurtuluş, Fatih Altınöz, Tolga Çandar, Tarık 2000 Ziyad, Sezai Sarıoğlu, küçük İskender, Ahmet Eken, Birdal Tezer, Adnan Özdemir, Mesut Kara, Ersin Karabulut, Mehmet Saygın, Serpil Kaya, Eser Demir, Dilaver Özdemir, Talat İçöz, Musti, Argo Ankara, Enver Topaloğlu, Diler Koldaş, Altay Martı, Dilek Karagülle, Yüksel Işık
5 Şubat 1999
Yıl: 1
Sayı: 5
İmtiyaz Sahibi ve Yazıişleri Müdürü: Serpil Kaya
Adres: Hayriye Caddesi, Çorlu Apartmanı No:3/2 Galatasaray - İSTANBUL
Tel/Fax: (0212) 292 02 07 - 08
Film Hazırlık: Çağdaş Grafik
Baskı: Ilıcak Matbaacılık A.Ş. İstanbul (0212) 880 40 77
Dağıtım: Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
Bir Yıllık Abone Bedeli: 9.000.000 - 6 Aylık Abone Bedeli: 4.500.000

01 Otuzbir Alfred

terso sadakat

ESER DEMİR

Kahraman Terso Sadakat, mart ayının otuzbirinci akşamı saat dokuzu otuzbir geçe, **"ÖZEL GUSÜL HASTANESİ"**nde son kullanma tarihi, açılmadığı zaman ömürboyu yaşayabilecek bir vaziyette meydana geldi... Hastanede sular kesik olduğu için, doğum sonrası kendisine kese atılmadı ve abdest aldırılmadığı için de, anadan doğma terso olarak yaşamını belirlemeye başladı.

Kedilerin abazalıktan harakiri yaptığı bir ayda, civar mahallelerin tekirleriyle düşüp kalkan Sadakat'in kedisi Biyoloji, dört kendini beğenmiş mırnav tarafından, bacaklarından çöp tenekesine çivilenmek üzere bir sabah öldürüldü...

Sadece Stephan King romanlarında görülen bu tip cinayetlerin canlı tanığı olan **ÇIKMAZ SOKAK** sakini Hasan Hanım, geceleri korktuğundan kapı komşusu Sadakat'i, evine yatıya çağırdı... **İSTANBUL PORNOGRAFİK FİLM GÖNÜLLÜLERİ** tarafından her ay düzenli olarak evine postalanan dergiler, bu kez maalesef gönderilmemişti. Buna oldukça sinirlenen Hasan Hanım, Sadakat'e ahlaksız teklifte bulununca ortalık birden karıştı ve evinden komşusunu kovdu...

Evrenin terso canlısı olarak literatüre geçmeye çalışan Sadakat, kedisinin acımasızca öldürülmesini ve komşusunun evinden apar-topar kovulmasını kendisine bir türlü yediremiyordu... Yepyeni ve tersosuz bir hayat kurmayı hedefleyen Sadakat, öncelikle geceleri televizyonda çıkan jimnastik aletlerinden bir tanesini aldı. Borcunu ödeyemeden sapı elinde kalan aleti, firmasına iade etmeye çalıştı fakat firma iflasın eşiğinde, Sadakat'ten alacağı taksitle kurtulacaklarını söyleyince kahraman Terso Sadakat, "böyle hayat terso başına" deyip sabahtan akşama kadar, **"KIZ SEN İSTANBULUN NERESİNDENSİN"** adlı parçayı dinleyip hayata gözlerini yumdu.

Mezarı üzerine yol çalışması yapılan Sadakat, öbür taraftan da hastanenin kurbanı oldu ve dosyası karıştırılıp cehenneme sürüldü...

herşey zincirleme birbirine bağlı... ERSİN KARABULUT

sanal FOTO

10 Aşık ol ama ilişkilerden gönlünü ~~bori ot, / No sevgilinin sağının büklümüne vurgun ol, no do / sevgilinin esiri ol. (No?!)~~ / ~~Bir sen, bir ben, sevgilim, bir de bu bahar... / N'oyloyim sen güzelsin,~~ bende gençlik var / Ölüm gibi mukadder bir yol ki bu aşk / Ucu ta Leyla ile Mecnun'a çıkar... (Cahit Sıtkı Tarancı) / **En ağır işçi benim, gün 24 saat senidüşünüyorum.(ÜmitYaşar)**

Ahmet Eken

SORUMLULUK AĞIR

Önce bir haber: "İstanbul'da psikolojik sorunlar yaşayıp depresyona girenlerin, intihar girişiminde bulunanların sayısı da giderek artıyor. Son üç ayda 134 intihar girişimi yapıldı... Bunların 79'u öldü". (Sabah 30 Ocak 1999)

Yazıya intiharlarla ilgili rakamlarla başladık ama konumuz bu değil, bu konunun medya da nasıl ele alındığı, gerçi nasıl "ele alındığı" herkesin malumu ama biz yine tekrarlıyacağız. Olay haberin gerek yazılı, gerekse görsel kısmında en ince "detaylarına" (!) kadar işleniyor, çoğu kez kişilik hakları, yaşamını yitiren kişiye gösterilmesi gereken saygı göz ardı edilerek, haber şüpheli, ürpertici bilgilerle (?) işlenerek öyle sunuluyor. Görmek istemediğimiz görüntüler gazetelerin sayfalarında, ekranlarda.

Son günlerde basının tanınmış iki köşe yazarından bu tavra olumlu bir tepki gösterildiğini gördük, kısaca aktaralım. Hıncal Uluç 30 Ocak tarihli Sabah gazetesindeki köşesinde şöyle diyor: "41 yaşında, evli, iki çocuk babası bir müfettişin intihar haberi... Adamın mastürbasyon yaparken öldüğü anlatılıyor, ballandırıla, ballandırıla... Haberde bu işin nasıl yapılacağı da tüm detayları ile anlatılıyor... Özendirilecek şekilde... Ölen adamın geride bir eşi ve iki çocuğu var. Adı sanı ile yazdığınızda bu çocukların kendi dünyalarında ne hale düşeceklerini, çocuk ruhlarında ne onulmaz yaralar açılacağı hiç aklınıza gelmedi mi? Şiddetli orgazm, ölüm orgazmı nasıl yaşanır tarifini vermek size mi düştü?"

Hıncal Uluç'"un dedikleri kısaca böyle. Gelelim ikinci yazımız olan Haluk Şahin'in makalesine (Radikal 29 Ocak 1999), makalenin başlığı "Dikkat: Bu haber öldürücüdür". Son günlerde gazetelerde sık sık intihar haberleri yayınlandığını söyleyen Şahin, şöyle devam ediyor: "Ankara'da birkaç genç kızın trajik ölümü bahane edilerek birileri reyting ya da tiraj peşinde koşmaktalar. Eldeki kanıtlara hiç bakılmaksızın zavallı genç kızlarla ilgili türlü spekülasyonlar yapılıyor, canlandırmalara başvuruluyor, öyküler uyduruluyor. Bu uygulama fevkalede tehlikeli, çünkü dünyanın dört bir yanından gelen bulgular gösteriyor ki, intihar haberleri öldürücü olabilir... Bu furyadan kazanç sağlamaya çalışanlar başkalarının ölümlerinin dolaylı sorumluluğunu üstlenmek zorunda kalırlar. İntiharın taklit edilen bir toplumsal davranış olduğu öteden beri biliniyor... Bu yüzden zaman zaman intihar salgınları yaşanıyor - çarpıcı olarak duyurulmuş bir intiharı başarılı ya da başarısız başka intihar girişimleri izliyor... Örneğin; 1995 yılında Avustralya'da yapılan bir araştırma, intihar olaylarının gazetelerde çıkan intihar haberlerinin ardından ciddi biçimde arttığını göstermiş. 1994 yılında "rock" müzisyeni Kurt Cobain'in ölümünden sonra Amerika'nın Seattle kentinde intihar girişimlerinde patlama yaşanmış. 1997 yılında Avusturya'da yapılan bir araştırma trenin önüne atlayarak intihar eden bir gencin haberinin televizyonda verilmesinden sonra aynı tür intiharlarda önemli bir artış olduğunu ortaya koymuş... Bulgular, ayrıntılı intihar haberlerinin, yaşamla ölüm arasında sallanan zayıf insanlara cesaret verdiğini ve özellikle yöntem açısından ilham kaynağı olduğunu gösteriyor" ve Haluk Şahin, yazısına intiharın elbette haber olduğunu ancak bunun "taklitlere yol açmayacak bir biçimde, zorlamadan, sansasyon yaratmadan, duyarlı bir biçimde verilmesi gerekiyor" şeklinde devam ediyor. Dilerseniz alıntımıza makalenin son paragrafıyla noktamızı koyalım. "Durum açık, sorumluluk ağır. Trajik intiharlardan tiraj ya da reyting çıkartmaya çalışmayalım. Aman dikkat!"

Her iki yazıya da ekleyecek bir şey yok, dileğimiz bu haklı tespit ve endişelerin medya tarafından ciddiye alınması, çünkü:

"Sorumluluk ağır."

TOPLANTI NOTLARI

tarık **2000** ziyad

Bay Promosyon'un Güzel Eşyaları

-Tanıştırayım, Bay Promosyon

-Memnun oldum.

-Sevindim

-Haber sağlığa zararlıdır.

-Ne alakası var şimdi. Durup dururken haberle ilgili bu yorumun sırası mı? Neyse. Bay Promosyon'un bize bir teklifi var.

-Nedir?

-Gazete çıkartmak istiyor. Birlikte. Kendisi kendisinde bulunan güzel eşyaları ile yüzde seksensekiz katkıda bulunacak.

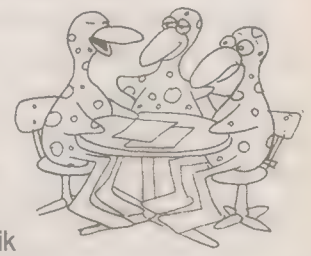

-Bizden istediği ne peki?

-Bay Promosyon bizden yüzde onikilik bir yardım istiyor. Güzel eşyaları gazete ile vermek istiyor. Onun içinde gazete kağıtlarının boş olmaması gerek. Bizden boş kağıtları doldurmamızı istiyor. Çeşitli yazı ve resimlerle.

-Neden acaba?

-Çünkü, kendisinin de çok güzel eşyalar var ve belli sayıda gazete biriktirenlere bu güzel eşyaları verecek. Elindeki eşyalar kesinlikle çirkin eşyalar değil. Herkesin kendisinde olmasını istediği güzel eşyalar.

-Ne güzel.

-Güzel eşyalar varsa, biz de alırız o zaman gazeteyi.

-İşte bu sebeple bu güzel eşyalar hatırına çıkacak gazeteyi garanti satacağını iddia ediyor Bay Promosyon.

-Bence haklı.

-Bence de.

-İşte onun için bizden biraz yardım istiyor.

-Olabilir.

-Belki.

-Ben kararsızım.

-Acaba bu güzel eşya ne?

-Peki o zaman. 12 Şubat'ta tekrar oturup toplanalım. Kararımızı Bay Promosyon'a bildiririz. Olur mu?

-Olur.

-Teşekkürler, toplantımız bitmiştir.

BİR MİLLETVEKİLİ ORTADAN KALDIRMANIN EN GÜZEL YOLLARI!

adnan özdemir

"Delikanlı adam bıranç, mıranç yimez!" Hutucundanha Budubenimhaaa Mogadişu'dan bildiriyor... (Massachusets eyaleti Dodge City köyü muhtarı Adnan Özdemir eliyle)

Bu bizim Zimbabwe'de başarısız olan milletvekillerini ortadan kaldırmak serbest. En genel yöntem vaatlerini tutmayan vekili canlı canlı bir kazanda pişirip yemek. Bazen sıcak kazana atılan vekiller can havliyle dışarı sıçrayıp, kaçmaya başladıklarından, sokaklarda koşan çıplak vekiller ve peşinden seyirten seçmen kitlesini seyretmenin tadına doyum olmuyor. Zimbabweliler genelde vekilin başarısızlığı artık inkar edilemez bir hal alınca eti ve tüyleri güzelleşsin diye onu ciğerle beslemeye başlıyorlar. Yalnız başka bir bölgenin vekilini yemek kesinlikle yasak. Tabi, komşunun vekili komşuya genelde ceylan gibi gözüküyor ve bu yüzden kavgalar çıkabiliyor.

Hayır, vekili canlı canlı pişirip yemenin, vahşice olduğunu kimse düşündüğünden değil de, bazıları vekil etini çok sert ve pis bulduğundan, türlü çeşit mide sorunları ve tenya, kurt gibi hastalıklara yol açabilme ihtimalinden korktuklarından başka yollara başvuruyorlar.

Bir vekili küvette boğmak hayli zor, bu yüzden bu yöntem pek rağbet görmüyor. Çünkü kocaman, domuz gibi adamlar (domuzları tenzih ediyorum), bir kere küvete girmelerine ikna etmek hayli zor. Gel şu barajın açılışını yap diye ancak kandırabiliyorsun. Genellikle baraj açılışı yapıyorum zannederek önce sifonu çekiyorlar, sonra barajın su yüksekliği yeterli seviyeye ulaşsın diye zor bela su dolu küvete ikna edebiliyorsun. Kafasını suyun altına bastırınca, nutuk çekmeye başlıyorlar, inanır mısınız, suyun altındaki bir vekilin ağzından çıkan, vatanglug, milletglug, büyük Zimbabweglug lafları dünyanın en büyük bestelerinden daha keyif veriyor insana. Ama dikkatli olmak lazım, suyun altından insana Zimbabwe sosyal sigortalar kurumunda danışmanlık, çeşitli bakanlıklarda müsteşarlık gibi rüşvetler teklif edebiliyorlar, bunlara dayanmak zor, o yüzden bu işi yaparken, volkmanle müzik dinlemek faydalı olabilir. İş bittikten sonra, Zimbabweliler genelde, vekilin sırtı keseleyip cesedi köpek maması üreten fabrikaya satmayı denerler. Ceset de iyice su alıp şişmiş olduğundan kiloca ağır gelecektir, ama bu aşamada fabrika yetkilileri bu gövdenin bir politikacıya ait olduğunu anlarlarsa kesinlikle satın almıyorlar, bir sürü köpek cinsi, özellikle kaniş ailesi bunların etini yemiyorlarmış. Bu durumda tek yapılacak şey gövdeyi, ormandaki yaban domuzlarına atmak, onlar, salyangoz, hayvan leşi, her türlü bitki, solucan hemen hemen her şeyi yiyorlar, yani çoğunlukla bir Zimbabweli politikacı, eninde sonunda hayatına domuz boku olarak devam ediyor. Her şey aslına rücu eder...

Zimbabweliler eskiden çok sevdiği bir yöntem de, vekili çatlayıncaya kadar yedirip öldürmekti. Bildiğiniz gibi bu canlı türünde balıklarda olduğu gibi doyum duygusu yok. Fakat bir politikacıyı çatlatmak için toplamda, 1.5 domuz sürüsü, 5 adet kaşalot balina, 3 devlet bankasının hortumlanması, 1500 dönüm kadar denize nazır arsa rantı, 250 kg. çiğ köfte, 400 kilo bebe bisküvisi yedirmek gerekiyor. Afrika'da son kıtlıkta zaten, 300 civarı milletvekilinin bu yöntemle pasifize etmeye çalışırken çıktı. Sizin anlayacağınız bu usül artık pek rağbet görmüyor.

Şu sıralar Zimbabwe'de moda olan yöntem ise, vekili ormana salıp, bir miktar avans süre verdikten sonra peşinden gidip avlamak. Hakikaten bu sürek avları çok eğlenceli geçiyor, cümbür cemaat politikacının peşinden ormanda cogging yapıyor, hem temiz hava almış oluyorsunuz, hem de vücut ve memleket toksinlerden kurtuluyor. Yalnız vekillerin domuz ya da sürüngen taklidi yaparak avcıların elinden kurtulması tehlikesi var. Ölümden kurtulan politikacı genelde hayatının geri kalanını ormanda bir domuz sürüsünün içinde ya da sürüngenlerle geçiriyor. Yapılan araştırmalara göre, bu şekilde hayatta kalabilenlerin yüzde seksenden fazlası sürünün şefi oluyorlarmış. Bir nevi rehabilitasyon ve toplumsal hayata tekrar kazandırma. Bu sistemin bir riski daha var. Zimbabwe Doğal Hayatı Koruma Derneği'nin yaptığı açıklamaya göre, bu sürek avları sırasında politikacı zannedilip bir sürü sürüngen ve domuz öldürülüyormuş.

Aslında bazıları unutulmuş bazıları rağbet görmeyen daha onlarca yöntem var. Özellikle işi kısa zamanda halletmek istiyorsanız kullanılan en etkili yöntem ise şu: Vekili bir fabrikaya işçi olarak yerleştiriyorsunuz. Politikacıların yüzde doksanı iki saat bile çalışmadan ölüyorlar. Hiçbiri bir günü tamamlayamıyor. İşçi olarak çalışmaya başladıktan sonra, önce gözlerindeki o şehvetli ışık gidiyor, yanaklarının kırmızılığı kalmıyor, herşeyin kaynağı saç derisi kuruyor, tenleri soluyor, sonra beden hızla kilo kaybına uğramaya başlıyor, birkaç saat içinde yirmi, otuz ton veriyorlar, en sonunda beden titremeye başlıyor, ağız köpürüyor, yüze namuslu, onurlu, anlamlı bir ifade yerleşiyor, bu andan sonra politikacıyı kurtarmak mümkün değil ve ölüm kaçınılmaz olarak geliyor. Çok zalimce olduğu için halk arasında bu yöntemin yasaklanması yönünde gittikçe artan bir eğilim var. Vallahi vahşet bu, anlatırken benim bile gözlerim doldu.

Eskiden Mogadişu belediyesi vekilleri sokaklarda tüfekle vururdu, gelen tepkiler üzerine belirli noktalara zehirli rant bırakarak onları öldürmeye başladı, yalnız görüldü ki politikacılar en geç bir nesil sonra her türlü zehre karşı bağışıklık kazanıyorlar, bunun üzerine bu yöntem de rafa kaldırıldı.

Kültürden kültüre ne kadar farklar var, dünyayı renkli, güzel bir yer yapan da bu çeşitlilik olsa gerek.

sahip-siz yazılar

"Boğaziçi şen gönüller yatağı!" Hadi canım sende!
"İstanbul'un suratı asık, İstanbul'un arka sokaklarında borçlu olduğumuz insanlar doluşuyorlar apartman kuytularına"
"İstanbul'a borcumu ödeyemiyorum; haciz memurları geliyor yüreğime!
Ne var ne yok alıp gidiyorlar: Pastel renklerimi...
Aşık kelimelerimi, şen kahkahalarımı, cinsel tercihlerimi...
Komşulara merhabalarımı, metal renkli arabalarımı...
Cafelerdeki bitki çaylarımı, barlardaki cinlerimi - cin toniklerimi...
Borsadaki hisselerimi, gazetelerdeki haberlerimi, dergilerdeki mizahlarımı...

"Yıpranıyorum ben... hırpalanıyorum!"
"Ve ben, borçlarımla uğraşacağıma Tarlabaşı Ömer Hayyam durağında
Bir çay ocağının kirli masasında
Edebiyat yapmaktayım..."

"Hey! Sen! Şair, hey sen!
Bir de elinde dolduramadığı pazar torbasıyla iki büklüm dedem ve bir de zabıta amirim; ara verip işportacı avına..."
Haydi şu borçları paylaşalım...

Talat İçöz

Anne UFO'yu gördünüz mü? (Hakan) UFO MUFO görmedük biz uyilk burda...(Hakan'ın annesi) / Oraaa UFO'yu gördünüz mü? (Dilaver) Bizde var üç tane UFO. Onlarla uğraşıyoruz (Dilaver'in annesi) / Memleket isterim / Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun / Kış günü herkesin evi barkı olsun. (C. Sıtkı Tarancı) / Bana kara diyen dilber / Gözlerin kara değil mi? (Karacaoğlan)

AÇIK OTURUM

Yüksel Işık

"ÇIĞLIKLAR ATACAĞIM BAŞKALARININ AĞZINDAN ÇIKACAK"

Sanal Ördek okurları biliri mi bilmem, tamamı "soğuk" konuları işleyen birkaç kitabım var. Elden çıkarmaya bir türlü kıyamadığım Mac Clasik'in başına oturduğumda da amacım önümüzdeki günlerde piyasaya çıkacak olansiyasal islama soldan bakışı irdeleyen yeni çalışmamın son rütuşlarını yapmaktı. Gözüme **"gündelikler"** adını taşıyan bir dosya ilişti.

Meraklıyımdır; baktım.

Birçoğu **"malum"** konular hakkında yazılmış **"soğuk"** yazılar. Bir kısmı ise galiba ne zaman okursam okuyayım içimi ısıtacak sıcaklıkta. Ben, iç ısıtacak sıcaklıkta olanlara yöneldim.

95 Mayısının ikinci pazarında yazılan bir tanesinde şöyle demişim:

"Sabahın erken saatleriydi. Önce çiçek toplamaya gittim."

Sonra haftasonları çıkan bir dergi ilişti gözüme. **'Bu ananın gözlerine bakın'** yazıyordu. Söz konusu olan, göz göre göre kaybettirilen oğlunu yana döne arayan bir **'ananın gözleri'**ydi.

"Bakakaldım, alt üst oldum, depremlendim."

"Ah anacığım, yüreğimde sel koptu. Sana ulaşmak için yaptığım bütün planlardan vazgeçtim."

O tarihlerde annem yaşıyormuş ve ben galiba daha önceki yıllarda yazdığım, **"sevgi takvimlenebilir mi?"** başlıklı anneler günü yazısına bir kardeş yazmışım.

Bir dergide fotoğrafı yayınlanan ananın gözlerine bakarak, artık ulaşmamın olanaksız olduğu çok sevdiğim anneme ulaşmaktan vazgeçmişim.

Oğuz Atay, bir öykü kahramanına şu cümleyi söylüyor, **"mesele bir şeyleri, sıcak bir çorbanın kokusunu duyar gibi hissedebilmektir."** Hissettim, **"o ananın gözleri"** beni yıllar öncesine götürdü.

Bilmezsiniz, Erzincan da bir dağ köyünde yalnız başına 8 çocuk büyütmüş olan annem geçirdiği romatizmal hastalık nedeniyle yürüyüşünü bir baston aracılığıyla ya-

pardı. 12 Eylülcülerin bizleri kapattıkları Mamak'a ziyarete gelmişti. O ziyaret yerinden kabine gelene kadar ziyaret saati neredeyse bitmiş; nur içinde yatsın, sevgili annem öylece bakakalmıştı.

Ziyaret mahalinde tanınan zamanı aşan tutukluların başına kötü şeyler gelirdi ama uzun süredir görmediğim anneme seslendim. Nice sonra kendine geldi ve ilk sözü sitem etmek oldu:

"Ajans haberlerinden duydum. Sana kırıldım, meğerse sen neymişsin de benden saklamışsın."

"Yok anacığım" dedim, **"ben senin bildiğinden başkası değilim."**

Anladı, konuşmamız yarım kaldı ama gözlerine fer geldiğini gördüm. Hafta içi mahkeme vardı ve ben o mahkemede aklanmayı beklerken, eften püften bir nedenden dolayı cezalandırıldım. Mahkemeyi izlemek için bekleyen annem, **"bu haksızlık"** dedi. Askeri yargıç annemi azarlayınca babam karşılık verdi. Onlar, Erzincan'ın bir dağ köyünde yaşıyorlardı ve haksızlığa karşı çıkmayı tıpkı masallardaki gibi, bir görev sayıyorlardı.

Az daha tutuklanacaklardı. Bereket kent görmüş ablam devreye girdi de, onları dışarı çıkardı. Daha önce de yazdım annem, bana yapılanın haksızlık olduğu düşündüğünden veya çektiğim acılara ortak olmak için hapishane nevresimini kendisine kefen yapmamızı istemişti. Öyle yaptık.

Başkasının..... Ne demiş ozan, **"çeken bilir ayrılığın derdini."**

Kader mi denir buna bilmem ama, şimdi benim annem yaşamıyor; annemin yaşındakilerin de çocukları. Üstelik ben bütün vefasız çocuklar gibi, annemin mezarını çok az ziyaret ediyorum; o anneler ise çocuklarının mezarlarını öğrenmek için her Cumartesi Galatasaray Lisesi'nin önüne gidiyorlar. Gidiyorlar ve çocuklarını istiyorlar.

Annem, **"yaptığın her şeyi sonlandır ki gözün arkada kalmasın"** derdi. Yarım kalan bir işim vardı; tamamlamak üzere, Ankara'ya beş saat uzaklıktaki bir kentte gittim. Yarım bıraktığım "iş"in muhatabının gözlerinde beni görmüş olmasından dolayı duyduğu memnuniyetle memnuniyetsizliğinin çatışkısını gördüm. İtiraf etmeliyim ki görmek istediğim bu değildi ve az biraz oturduktan sonra gerisin geri beş saat yolculuk yaptım.

Biliyorum, akıl işi değil diyeceksiniz. Evet ama ben vicdanımı da en az aklım kadar önemsiyorum. Ve vicdanım tüm yaşamaya başkaldırma konusunda beni durmaksızın kışkırtıyor. Diyor ki vicdanımın sesi, eğer rutin yaşarsan oğlunu arayan ananın göz pınarına katacak bir damla göz yaşın olmaz: **"Hiç okunamayacağından, görünemeyeceğinden ve hatta yazılamaayacağından emin olduğumuz halde, denizin dalgalarına sevgini"** yazamazsın.

Vicdanımın sesine kulak vereceğim ve tıpkı Atilla İlhan'ın dediği gibi; **"çığlıklar atacağım başkalarının ağzından çıkacak."**

NİLÜFER AYDAN

O hâlâ romantik

Genç kız coşkusunu hiç yitirmemiş Nilüfer Aydan. Televizyon dizilerinin dışında en son **Ağır Roman**'da Eleni rolünde izlemiştik onu. İlk filmi Zeki Müren ile birlikte oynadığı **Altın Kafes**'den önce, ablası ile birlikte dans ediyordur; "Ablamdan dolayı Yılmaz Duru'yla tanıştım. Ondan dans dersleri aldım ve beraber dans etmeye başladık. Taksim Belediye'de, şimde Ceylan Intercontinental oldu, dans ediyordum. Kemal Film'den teklif geldi."

1941 doğumlu olan Nilüfer Aydan henüz 15'indedir. Herşey "pespembedir". Teklifi kabul eder. "Birdenbire beni başrole oturttular. Ben çok çaba harcamadım, yaşım küçüktü, çocuktum o zaman. Herşey kendiliğinden oturunca pek kıymetini bilmiyoruz galiba." Sonra Yılmaz Duru ile evlenirler ve dans etmek üzere Amerika'ya giderler.

"Evlenmiştik. Oğlumuz Turhan doğmuştu, Amerika'ya giderken burada, anneme bıraktım. Döndükten sonra Halit Refiğ'in ilk filmi **Yasak Aşk**'la sinemaya da döndüm. **Sevişti̇ği̇mi̇z Günler, Şehirdeki Yabancı, Şafak Bekçileri, Haremde Dört Kadın** gibi filmler takip etti. Dansa da devam ediyordum. Yılmaz'dan ayrıldıktan sonra dansı bıraktım. Halit Refiğ ile evlendim sonra."

Önemli filmlerde oynayarak oyunculuğunu kanıtlamıştır Nilüfer Aydan. Yeşilçam'ın "güzel devridir" 60'lı yıllar. Birçok filmde başrol oynar. Fakat o yılların ve başarısının kıymetini bilmediğini düşünüyordur. "Benim evliliklerim de mesleğim gibi biraz başarısız oldu. Birini seçmek gerekiyordu galiba. Ya evliliğini götüreceksin ya mesleğini. Sinemanın hiçbir eğitimini görmeden gelmiştik. Güzelsen, yeteneğin de varsa, bu işi becerebiliyorsan oluyordu o zamanlar. Bir anlamda sokaktan bulup getirdiler bizi sinemaya. Ondan sonrasını tutmak çok zor, önemli olan da o."

Kıymetini bilmediğini söylese de, kendisini iyi filmlerin iyi oyuncusu olarak tanıdığımızı ve çok sevdiğimizi söylüyorum. "Evet, bir okuldan gelmediğim için, içgüdüyle kendime göre üstesinden geliyordum rollerin. İyi yönetmenlerle çalıştığımız zaman daha iyi oluyordu filmler. Kötü filmlerimde var tabii, hepsine iyi diyemem. Ama iyi yönetmenlerle iyi işler çıkıyordu. Benim bir de Moskova'dan ödülüm var, **Şehirdeki Yabancı** filminden. En iyi kadın oyuncu. Bir de Simon Signore almıştı o zaman." 1961 yılında da Sinema dergisinin açtığı soruşturmada **Yasak Aşk** filmindeki oyunuyla en başarılı kadın oyuncu seçilmişti Nilüfer Aydan. Nilüfer Aydan da star sisteminin oyuncusuydu fakat star sisteminin çarklarında ezilmediğini söylüyor. Star sisteminin olumsuzluklarının daha fazla olduğunu düşünüyor. "Filmin adından önce starın adı yazılırdı. Zaten işletmeciler karar veriyordu oyuncuya. Ben o anlamda star olmadım, bir dönem belki ama... İyi filmlerde oynayan bir oyuncuydum. O çarka girmedim. Ben bağımsız yaşamasını sevdiğim için onu taşımak istemem. İşimi seviyorum tamam ama özgürlüğümü de seviyorum. Sokağa makyajsız da çıkmalıyım, istediğim gibi yaşayabilmeliyim. Kurallara uyamam, o bana göre değil. Hayatımdan da belli zaten."

Çocukluğunda da sinema vardır Nilüfer Aydan'ın kafasında. Amerikan filmlerini, müzikalleri izleyip, Hollywood'da artist olacağım diye hayaller kurar. Müzikalleri izleyip eve döndüğünde aynanın karşısında danslarla Gene Kelly'lerin taklitlerini yapar. Türk sinemasında en beğendiği oyuncu Sezer Sezin'dir. Erkek oyunculardan Ahmet Mekin'i beğenir. "Ahmet çok iyi bir oyuncudur, hakettiği yere getirmediler onu da. Kural tanımayan bir adam dik kafalı. Çok iyi, çok evrensel bir tipi var."

70'lere gelindiğinde sinemaya ara verir. Zaten büyü bozulmuş, sinema krize girmiştir. Seks furyası da başlayınca tamamen uzaklaşır. Üçüncü evliliğini yapar ve Mersin'e yerleşir. İkinci oğlu dünyaya gelir. Yedi yıl Mersin'de yaşadıktan sonra eşinden ayrılır ve İstanbul'a döner. 80'lerde tekrar sinemaya döner, "kürkçü dükkanı hesabı". Çok farklı bir sinema vardır artık. Çok az film yapılıyordur üstelik. Yusuf Kurçenli'nin yönettiği **Ve Recep Ve Zehra Ve Ayşe**'de oynar. Yusuf Kurçenli'nin de ilk filmidir. "Çok güzel bir çalışmaydı o. Sinan Çetin ile çalıştım, **14 Numara**'yı çektik. Yine Sinan Çetin'le **Berlin İn Berlin**'i çektik. Dizilerde oynadım. 80'den sonra çok az sinema yaptım, zaten az yapılıyor biliyorsunuz. En son **Ağır Roman**'da oynadım. Ondan önce **Çökertme** var. Şimdi ben şunu söylemek istiyorum; sinemacılar birbirlerini sevmiyorlar, belli bir düşmanlıkları var. Bizi alıp küçük rollerde

oynatıyorlar, az para veriyorlar. 60'lı yılların oyuncularını seven genç kuşak bize daha çok değer veriyor, el üstünde tutuyor. Çok enteresan bizi seven ve sahip çıkanlar hep Yeşilçam dışından yetişenler. Tabii son dönemi anlatıyorum ben, 80'den sonrasını anlatıyorum. 60'larda biz zaten stardık ve el üstünde tutulurduk. Sinemacılar sevmiyorlar birbirlerini. Bu söylediğim yalnız benim şahsıma olmuyor. Şunu söylüyorum, bana Nilüfer Aydan olarak saygı duymayabilirsiniz. Ama bizim tarihimizde sinema tarihine malolmuş filmler var, bunlara saygı duymak mecburiyetindeler. Ben birşey kaybetmiyorum, ben yine Nilüfer Aydan'ım."

Sinemada kuşaklardan ve kuşak çatışmalarından sözedebilir miydik? Yeşilçam dönemiyle yeni Türk sineması arasında ne gibi farklar vardı Nilüfer Aydan'a göre. Bugünün sinemasını Niüfer Aydan nasıl değerlendiriyordu? "Kuşaklar var tabii, kuşak çatışması da var. Şimdi daha özgür, daha uçuk, daha cüretkar filmler de yapabiliyorlar. Gençlik de bunu seviyor. Bizim usta yönetmenlerimiz pek buna yanaşmıyorlar galiba. Biraz Atıf Yılmaz eğiliyor bildiğim kadarıyla, o yapıyor uçuk şeyleri. İnsanların yaşanmış hayatları var, çirkinlikleri ve güzellikleri var. Eskiden sadece güzellikler işleniyordu. Şimdi o çirkinlikler de konuyor, **Ağır Roman**'da gördüğünüz gibi. Bence galiba doğru yapılıyor. Eskiden sansürün de çok olumsuz etkisi vardı. Şimdi daha gerçekçi, masaldan çıktı. Eskiden de gerçekçi filmler de yapılıyordu ama genelde masalsıydı. Mecburdurlar, çünkü o seyirci vardı. Kadın seyirci çoğunluktaydı. Erkek seyirci için de vurdulu-kırdılı filmler yapılırdı. Mesela Osman Seden, Zeki Müren'i alıp gangaster filmi yapardı o devirde. 60'lı yıllarda da tabii çok güzel filmler yapıldı, az yapıldı ama yapıldı. Süzgece koyduğumuzda bir Lütfi Akad'ın, Halit Refiğ'in, Atıf Yılmaz'ın, Memduh Ün'ün güzel filmleri çıkıyordu ortaya. Genelde iş filmleri yapılıyordu. Şimdi artık öyle bir hale geldi ki iyi film yapmak mecburiyetindeler. Kötü yapamazlar. Çünkü iyi filmin seyircisi var şimdi."

Uzun yıllar sinemanın içinde olduğuna ve Halit Refiğ gibi usta bir yönetmenle uzun süre evli kaldığına göre "kamera arkasını düşünmüş, sinemanın kültürüyle de ilgilenmiş miydiniz?" diye sormadan edemiyorum. "Yok hayır. O bir kültür işi, başka birşey. Ben hiçbir zaman kamera arkasını düşünmedim. Benim ilgimi çeken hep kameranın önü oldu. Yaptığım işten hiç pişmanlık duymadım. Şunu yapsaydım daha mı iyi olurdu diye düşünmedim hiç, buna evliliklerim de dahil. İçimden öyle gelmiş, öyle yapmışım hesapsız kitapsız. Şimdiki nesil öyle değil. Evliliklerini bile hesapla yapıyorlar. Ben bundan yana değilim, hala romantik bir insanım. Bu benim hayatım, kendime göre yanlış birşey yapmadım. Yakın zamana kadar dans ettim, sinema dışında. Bunu kimse bilmez, ilk kez siz yazıyor olacaksınız galiba. Üç, dört sene öncesine kadar dans ediyordum, oryantal yapıyordum büyük otellerde, turistik otellerde. Çok enterasandır, gündüzleri gidip anne, babaanne rollerinde oynuyordum gece de gidip dans ediyordum."

Güneş Taner, Ebru Gündeş ile klip çevirdi ve Şamdan dergisine bikinili erotik pozlar verdi... Taner'in klip ve pozlardan elde ettiği 34 milyon 750 bin lira ile KİT zararlarının bir kısmı karşılandı. (Mesut Ceylan - Başlayalı Çok Oldu Mu?) / Yaşamın esası, insanın beyninde sonsuza kadar esecek olan düşünce fırtınalarıdır. (Mark Twain)

H A R M A N Y E R İ

TOLGA ÇANDAR

Yeni albümün stüdyo kayıtlarına başlama zamanı gelmişti. Ancak çok ciddi sorunla karşı karşıya idik; kayıtları yapacağımız sekiz kanallı makara band bulunamıyordu Ankara'da. Band var ancak aradığımız marka yok. Sadece iki günümüz var, haber beklediğimiz yerlerden ses yok. İstanbul'dan da haber bekliyoruz, ne yazık ki oradan da tık yok. 'Yahu kardeşim niye canını sıkıyorsun, bulamazsan daha düşük kalitede olan filanca markayı kullanırız, boşver' diyor arkadaşlar ama ben kafayı takmışım bir kere, son ana kadar şansımı zorlamak istiyorum, ama nasıl?... Evde tek başımayım ve panik halindeyim, telefon çaldı, açtım. Almanya'dan çok sevdiğim dostum arıyor.

-'Ne o Tolga, hayırdır, sesin sıkıntılı geliyor?' dedi Dr. Alper Ökte.

-Sorma Alper, durum böyle böyle, diye anlattım sıkıntımı.

-Canını sıktığın şeye bak, ben şimdi bazı yerlere telefon ediyorum, istediğin bandı sana buluyorum, yarın sabah erkenden Düsseldorf havaalanına gidiyorum, 12.55'te Ankara'ya uçacak uçağın yolcularından birisine bandı veriyorum, sana telefon edip şahsın adını ve adresini bildiriyorum, sen de gidip vatandaştan bandını alıp kayıtlarına gönül rahatlığıyla başlıyorsun...

İyi olacak hastaya Dr. Alper, Hızır gibi yetişti. Söylediği gibi ertesi gün uçak yolcularından birisi ile gönderdi bandı ve şahsın adını, adresini bir güzel yazdırdı bana. Adres şöyle: Çamlık Mah. Filanca Cad. Falanca Sok. No:x, Hüseyin Gazi / Ankara. Ayrıca telefon numarası da var ki, bulamamak olanaksız.

Akşam saat sekizde telefon etti vatandaş, paketiniz bende gelip alın diye. Adres konusunda kesinleştik. Bu akşam geç oldu, sabah alırım dedim, olur dedi.

Hüseyin Gazi semti Ankara ölçülerine göre bana oldukça uzak ama olsun, band geldi ya, fizan olsa giderim. Sabah sekizdi bir taksiye bindim ve trafiğin yoğunluğu yüzünden 45 dakikada Hüseyin Gazi'ye ulaştım. Bir büfeye Çamlık mahallesini sordum, bilmiyoruk dedi. Olabilir... Bir kahvehaneye daldım, selamünaleyküm, aleykümselam, Çamlık mahallesi? Valla bilmiyok gardaş. Olabilir... Bir markete, başka bir kahvehaneye, yoldan geçenlere sordum; yok yok...

Bir kahvehaneden telefon ettim vatandaşa, cevap yok. Söylemişlerdi bana, evde olmazsak yandaki evde kayınımda oluruz, oranın kapısını çal demişlerdi. Yolu yok, kendi olanaklarımızla bu adres bulunacak. Bu kadar açık bir adresi ben dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun bulurum arkadaş. Hatta yalnızca sokak ve kapı numarası yeterli; şehir kitabından anında bulurum adresin geri kalanını hatta hangi metro ile gidebileceğimi de... Ama Türkiye'nin başkentinde maalesef!...

Yaklaşık bir saat aradım. Deli olacağım, kayıt saati geldi geçiyor, ben hala bandın izini bulamadım. Elim ayağım titriyor sinirden. Aha şura, diyor birisi, gidiyorum oraya, oradan başka bir yeri işaret ediyorlar; Aha şura!..

Hay, ahanıza da şuranıza da... Tövbe yarabbi... Çamlık Sokak diye bir sokak buldum, acaba deyip ikinci kez daldım sokağa, bulduğum insana soruyorum. Bir tek gözleri görünen orta yaşlı bir ilk defasında cevap bile vermeden sırtını dönmüştü, bu defa acımış olmalı ki:

-Gardeşim, ne areyon sen deyon ben. dedi. Beypazarlı anlaşılan.

-Çamlık mahallesi...

-Niye areyon bu mahalleyi gardeşim, sen deyon ben.

-İşte, Almanya, vatandaş, paket, falan filan...

-Gardeşim senin aradığın bu adamın memleketi nire deyon ben!..

-Haydee, ne alakası var memleketiyle adresin hanım abla?

-Gardeşim sen bana adam Erzincan'lı deycen, ben sana mahallesi aha şura değcen, sen bana adam Beypazarlı deycen, ben de sana aha bura deycen, sen bana Çorum'lu deycen, ben sana aha şura deycen, annadın mı gardeşim deyon ben?..

-Annamam mı hanım abla deyon ben, annamam mı?

Ülkemizin gerçeğini bu kadar güzel resmedersin de ben anlamam mı? Çağ atlamakta olduğumuz yıllardı o yıllar; Ankara'nın bittiği noktadan, Hüseyin Gazi'nin tepelerinden Ankara'ya baktım, Çankaya'ya, Anıtkabir'e, Kızılay'a... Sık sık oralardan da buralara bakmak gerek diye düşündüm.

O günden sonra, 'Memleket neresi hemşerim?' sorusuna hiç yanıt vermediğim gibi sert tepki gösterdim. Oysa yaptığım iş dolayısıyla bu soru o kadar çok soruluyor ki bana, inanmazsınız! Özellikle Avrupa gezilerinde bu konu o kadar çok gündeme getiriliyor ki... Devrimci, demokrat, aydın bazı sanatçılarımızla, devrimci, demokrat, aydın halkımız bir araya geldiklerinde, bir hemşeri muhabbeti, sorma gitsin!.. Hem modern toplumu savunacaksın, hem de en geri kavramlarla kendini ifade edeceksin; olmaz öyle şey!.. Siyasi partiler metropol belediye başkanlarını belirlerken, o şehirde yaşayan filanca bölgeden gelip yerleşen, falanca mezhepe mensup, gibi faktörleri ön planda tutuyorsa, bu ülkede çok ciddi bir sorun var demektir: Hemşericilik!..

Hangi Fransız diğer Fransıza 'Hemşerim memleket nire?' diye sorar?.. Sormaz çünkü bu soru modern toplumda anlamsız bir sorudur.

Sevgili dostlar, Halk Müziği sanatçıları bu halk için çok önemli, onların ne düşündüğünü, ne söylediğini çok önemsiyor insanlarımız. İşte bu nedenle Halk Müziği sanatçılarına çok büyük görevler düşüyor. Onun içinde bu arkadaşlarımızın yalnızca çalıp söylemekle kalmayıp, entellektüel anlamda kendilerini değiştirmeleri gereklidir. Bu bizim ekmek kapımız deyip çelişkileri körükler isek, ilerde bunun hesabını bizden sorarlar, ona göre!..

Dostlukla...
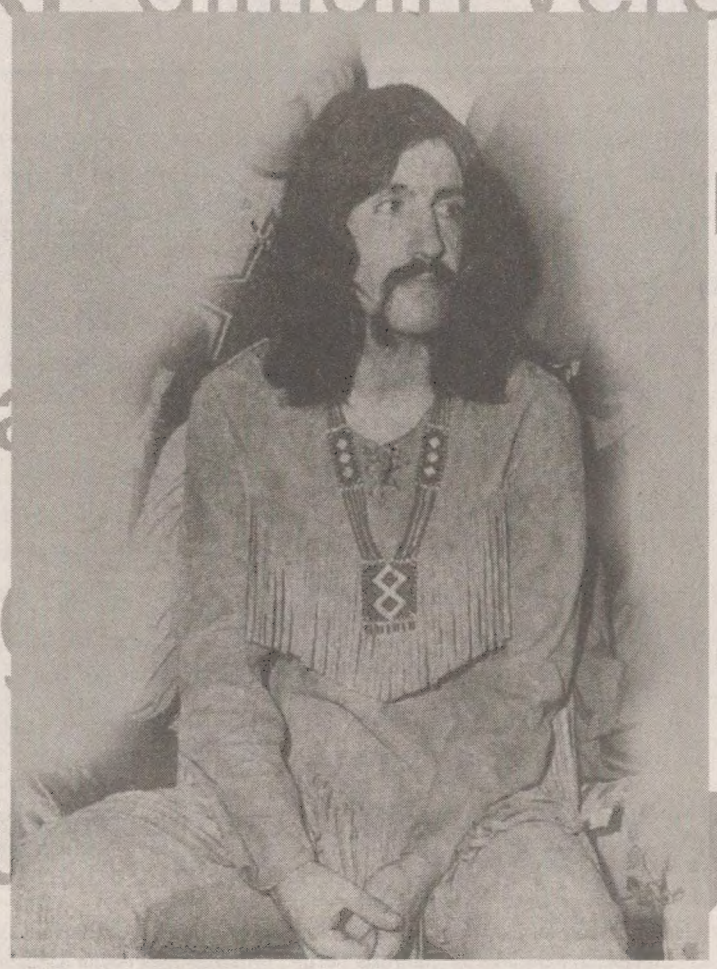
Ellerimle büyüttüğüm,
solar iken dirilttiğim
Çiçeğimi kopardın
sen, ellere verdin,
kuşlar ötmez gül-
ler soldu, yüce dağlar
duman oldu, belli
ki gittiğin yerde kara
haber var
kurban olam yol ver
geçem...
dağlar dağlar